

ХУЛОСАИ

комиссияи экспертии шурои диссертатсионии 6D.KOA-063 назди Донишгоҳи байналмилалӣ сайёҳӣ ва соҳибкорӣи Тоҷикистон оид ба диссертатсияи Нусратуллозода Нилуфар Нусратулло дар мавзӯи «Соҳибкорӣи истеҳсолӣ ҳамчун омили рушди иқтисодиёт дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 5.2. – Иқтисодиёт (5.2.13. – Иқтисодиёти соҳибкорӣ)

аз 03 октябри соли 2026

ш. Душанбе

Комиссияи экспертии шурои диссертатсионии 6D.KOA-063 назди Донишгоҳи байналмилалӣ сайёҳӣ ва соҳибкорӣи Тоҷикистон дар ҳайати: Садриддинов М.Н., доктори илмҳои иқтисодӣ, дотсент - раиси комиссия, Сафозода А.К., доктори илмҳои иқтисодӣ, дотсент – аъзои комиссия, Машокиров Ҷ.Н., номзади илмҳои иқтисодӣ, дотсент, мутобиқи банди 60-уми Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ (қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 юни соли 2021, №267), дар асоси экспертизаи диссертатсия ва шиносӣ бо маводҳои пешниҳодшудаи парвандаи аттестатсионӣ доvtалаби дараҷаи илмӣ Нусратуллозода Нилуфар Нусратулло **хулосаи** зеринро қабул намуд:

I. Мавзӯи диссертатсияи Нусратуллозода Нилуфар Нусратулло «Соҳибкорӣи истеҳсолӣ ҳамчун омили рушди иқтисодиёт дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 5.2. – Иқтисодиёт (5.2.13. – Иқтисодиёти соҳибкорӣ) пешниҳод шудааст, муҳим ва рӯзмарра буда, таҳқиқоти илмӣ баитмомрасида ҳисобида мешавад, ки он ба ҳалли масъалаҳои афзалиятноки илмӣ-назариявӣ ва ташкилӣ-методии рушди соҳибкорӣи истеҳсолӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бахшида шудааст.

Мубрамияти мавзӯи диссертатсия бо нақш ва аҳамияти рӯзафзуни фаъолияти соҳибкорӣ дар таъмини рушди устувори иқтисодӣ, афзоиши ҳаҷми истеҳсоли молу маҳсулоти ватанӣ, ташкили ҷойҳои нави корӣ, баланд бардоштани сатҳи даромади аҳоли ва таҳкими иқтисодии кишвар муайян мегардад. Дар шароити муносири рушди иқтисоди миллӣ соҳибкорӣи истеҳсолӣ яке аз самтҳои муҳими ташаккули иқтисоди рақобатпазир ба ҳисоб рафта, метавонад барои истифодаи самараноки захираҳои дохилӣ ва коҳиш додани вобастагӣ аз воридоти молҳои алоҳида замина фароҳам оварад.

Зарурати таҳқиқи масъалаҳои рушди соҳибкорӣи истеҳсолӣ, пеш аз ҳама, аз он бармеояд, ки соҳибкорӣи истеҳсолӣ на танҳо шакли

фаъолияти иқтисодӣ, балки яке аз омилҳои муҳимми тағйироти сохторӣ ва баланд бардоштани самаранокии иқтисоди миллӣ ба шумор меравад.

Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои рушди соҳибкории истеҳсоли имкониятҳои назаррас мавҷуданд. Захираҳои меҳнатӣ, ашёи хоми кишоварзӣ, маъданӣ ва дигар захираҳои маҳаллӣ метавонанд ҳамчун замина барои ташкили корхонаҳои нави истеҳсоли, коркарди амики ашёи хом, истеҳсоли маҳсулоти рақобатпазир ва густариши бозори дохилӣ истифода шаванд.

Ҳамзамон, рушди соҳибкории истеҳсоли дар кишвар бо як қатор мушкилот, аз ҷумла маҳдуд будани дастрасӣ ба захираҳои молиявӣ, сатҳи нисбатан баланди хароҷоти истеҳсоли, нокифоя будани инфрасохтори истеҳсоли, мушкилоти таъминоти техникӣ ва технологӣ, маҳдудияти дастрасӣ ба бозорҳои фуруш, норасоии кадрҳои дорои малакаи муосир, инчунин сатҳи нокифояи истифодаи технологияҳои рақамӣ ва инноватсионӣ рӯ ба рӯ мебошад. Мавҷудияти ҷунин масъалаҳо зарурати омӯзиши амики омилҳои таъсиррасон ба ташаккул ва рушди соҳибкории истеҳсоли ва таҳияи механизмҳои муассири дастгирии онро тақозо менамояд. Ҳамзамон, арзёбии саҳми соҳибкории истеҳсоли дар рушди бахшҳои иқтисоди миллӣ ва муайян намудани захираҳои истифоданашудаи он аҳамияти назариявӣ ва амалӣ дорад.

Зарурати илмӣ таҳқиқот бо он асоснок мегардад, ки дар адабиёти иқтисодӣ масъалаҳои умумии рушди соҳибкорӣ нисбатан васеъ омӯхта шудаанд, аммо ҷанбаҳои ташаккул ва рушди соҳибкории истеҳсоли ҳамчун омилҳои мустақили рушди иқтисодиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон, таъсири он ба тағйироти сохторӣ, шуғл, истеҳсоли маҳсулоти рақобатпазир ва рушди минтақаҳо омӯзиши иловагӣ ва низомнокро талаб менамоянд. Аз ин рӯ, тақмили асосҳои назариявӣ ва методии арзёбии нақши соҳибкории истеҳсоли дар рушди иқтисоди миллӣ вазифаи муҳимми илмӣ ба ҳисоб меравад.

Ҳамин тариқ, таҳқиқи соҳибкории истеҳсоли ҳамчун омилҳои рушди иқтисодиёт дар Ҷумҳурии Тоҷикистон аз нуқтаи назари назариявӣ, методологӣ ва амалӣ аҳамияти махсус дошта, ба самти ихтисоси 5.2.13. – Иқтисодиёти соҳибкорӣ бевосита мутобик мебошад. Омӯзиши ҳамаҷонибаи ин масъала имкон медиҳад, ки самтҳои афзалиятноки рушди соҳибкории истеҳсоли муайян гардида, барои баланд бардоштани саҳми он дар рушди устувор ва рақобатпазирӣ иқтисоди миллӣ пешниҳодҳои илмӣ асоснок таҳия карда шаванд.

II. Диссертатсия тибки талаботи банди 61 Низомномаи шурои диссертатсионӣ (Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26 июни соли 2023, №295) иҷро гардидааст. Диссертатсия дар кафедраи иқтисодиёти корхона ва соҳибкории Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон иҷро гардида, дар чаласаи ғайринавбатии кафедраи номбурдаи муассисаи мазкур муҳокима ва ба ҳимоя тавсия дода шудааст.

Диссертатсия ба талаботи бандҳои 31.32 ва 33-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти №267 (бо тағйири иловаҳо аз 26 июни соли 2023, №295) тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошад. Мавзуи диссертатсияи пешниҳодшуда яке аз самтҳои таҳқиқшаванда дар соҳаи соҳибкорӣ ба ҳисоб рафта, он бо забони давлатӣ омода ва таҳия гардидааст.

III. Мавзӯ ва мазмунҳои диссертатсия ба Шиносномаи ихтисоси илмӣ 5.2. – Иқтисодиёт (5.2.13 – Иқтисодиёти соҳибкорӣ), ки вобаста аз он ба шурои диссертатсионии 6D.KOA-63 мувофиқи фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 27 декабри соли 2024 (№488/шд) ҳукуки қабули диссертатсияҳо барои ҳимоя дода шудааст, мувофиқат менамояд. Ҳамзамон, таҳқиқот ба талаботи Феҳристи ихтисосҳое, ки аз рӯи онҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дараҷаҳои илмӣ дода мешаванд ва бо қарори Раёсати комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 25 сентябри соли 2025, таҳти №10 тасдиқ шудааст, мувофиқат мекунад.

IV. Муқаррароти асосӣ ва хулосаҳои диссертатсия дар 11 мақолаи илмӣ, аз ҷумла 6 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр гардидаанд, ки аз онҳо 4 мақола дар алоҳидагӣ (талаботи банди 35 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ (қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26 июни соли 2023, №295)) дар маҷаллаҳои тақризшаванда ба ҷоп расидаанд. Теъдоди маводи ҷопшуда ба банди 34 ва 35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ мувофиқ мебошад. Маълумот оид ба интишороти асосии пешниҳоднамудаи довталаб, ки дар онҳо натиҷаҳои асосии илмӣ диссертатсия нашр шудаанд, саҳеҳ ва боэътимод мебошанд.

Дараҷаи асолати матни диссертатсия ва автореферати он ба меъёрҳои талаботи муқарраршуда ҷавобгӯӣ мебошад. Иқтибосҳо саҳеҳ оварда шудаанд; маводи муаллифони дигар, ки бидуни нишон додани иқтибос ба муаллиф ва ё сарчашма истифода шудаанд, ошкор нагардид; корҳои илмие, ки аз ҷониби довталаби дараҷаи илмӣ дар ҳаммуаллифӣ иҷро шудаанд, бидуни овардани иқтибос ба ҳаммуаллиф, мавҷуд нестанд.

7. Мутобики бандҳои 65-и Низомномаи шурои диссертатсионӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28 августи соли 2026, № 591 тасдиқ гардидааст, комиссия пешниҳод менамояд:

1). Диссертатсияи Нусратуллозода Нилуфар Нусратулло «Соҳибкории истеҳсолӣ ҳамчун омили рушди иқтисодиёт дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 5.2. – Иқтисодиёт (5.2.13. – Иқтисодиёти соҳибкорӣ) ба ҳимоя қабул карда шавад.

2). Ба ҳайси муқарризони расмӣ таъин карда шаванд:
- Ҷурабоев Ғафурҷон – д.и.и., профессори кафедраи идоракунии давлатии Донишгоҳи байналмилалӣ сайёҳӣ ва соҳибкории Тоҷикистон;
- Имомёрбеков Фезилобек Мирзоқандович – н.и.и., дотсенти кафедраи географияи иқтисодӣ ва сайёҳии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

3). Ба сифати муассисаи пешбар Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон таъин карда шавад.

4). Барои гузоштани эълони ҳимоя, интишори диссертатсия ва автореферат дар сомонаҳои Донишгоҳи байналмилалӣ сайёҳӣ ва соҳибкории Тоҷикистон ва Комиссияи олии аттестатсионӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, нашр ва паҳнкунии автореферат бо ҳукуки дастнавис иҷозат дода шавад.

Раиси комиссияи эксперти,
д.и.и., дотсент

Садриддинов М.Н.

Аъзоёни комиссияи эксперти:

д.и.и., дотсент

н.и.и., дотсент

Сафозода А.К.

Машокиров Ҷ.Н.

Имзои аъзоёни комиссияи экспертиро тасдиқ менамоям.

Котиби шурои диссертатсионии 6D.KOA-063,

н.и.и., дотсент

Исмоилов А.А.